

“Słudzy Chrystusa i ubogich”

POSTAĆ ZAKONNIKA ORIONISTY
Wierność i proroctwo w dialogu z peryferiami
ubóstwa i nowej ewangelizacji

Dokument końcowy

Montebello della Battaglia (PV), 16 maja – 5 czerwca 2016r.

WPROWADZENIE

Umiłowani Bracia Synowie Boskiej Opatrzności

14 Kapituła Generalna odbyła się w dniach od 16 maja do 5 czerwca w Montebello della Battaglia. Tematem jej było *"Słudzy Chrystusa i ubogich"* w perspektywie *"Wierności i prorocstwa w dialogu z peryferiami ubóstwa i ewangelizacji"*. W obecnej chwili mogę zaprezentować całemu Zgromadzeniu jej końcowy dokument, po pieczołowitej rewizji Rady Generalnej, która oczywiście nie zmieniła jej treści zamierzonej i zatwierdzonej przez "wspólnotę" 44 ojców kapitularnych.

Dokument, który jest obecnie w naszych rękach, tworzy "Carta Magna", która jest ścieżką programową sześciolecia. Dokument ten, powinien być przeczytany i medytowany w różnych chwilach życia kongregacji, powinien być brany pod uwagę podczas planowania, a przy innych okazjach do podjęcia stosownych ocen i odnowień. Na pewno pomoże nam on w twórczej wierności charyzmatowi św. Alojzego Orione, w konkretnym zastosowaniu zasad Konstytucji i przepisów, a w szczególności pomoże nam on *"obserwować w wielkiej pokorze i w słodkiej miłości św. Ewangelie"*. (por. Konst. art. 4).

Św. Alojzy Orione, który prowadził nas do 14 Kapituły generalnej, będzie nam przewodnikiem i orędownikiem u Pana, a także będzie obecny przy programowaniu i konkretnym zastosowaniu kapitulnych wytycznych.

Stało się jak drzewo

Od symboliki drzewa - mówi się - nie można uciec. Zaiste, obraz drzewa jest pełen znaczeń (nasiona, korzenie, rośliny, owoce ...) i zawsze służył on jako metafora dla głębszych i uniwersalnych wartości. Jest to symbol bardzo obecny, z niezwykłą swoją wieloznacznością i bogactwem, w wielu fragmentach Pisma Świętego, a także użył go ksiądz Orione, aby lepiej wyrazić swoje "Małe Dzieło". Zacytuje jego słowa: *"ta nowa roślina, wzrosła u podnóża Kościoła i w ogrodzie Włoch ... z roku na rok, rozwijała się ona w świetle i blasku Boga ... to tylko jedna roślina, ale z wieloma konarami, ożywionymi przez tą samą limfę, zwrócona do nieba, kwitnąca miłością do Boga i do ludzi."* (Nel Nome, 130-131).

Tak uniwersalnego i potężnego w swoim przesłaniu, symbolu drzewa nie mogło zabraknąć Ojcom Kapitulnym, a stało się to w dniu 27 maja, przed spotkaniem z Ojcem Świętym, kiedy słuchaliśmy Słowa Bożego w czasie Eucharystii w kościele św. Anny w Watykanie.

Ewangelista Marek, w tekście z tego dnia liturgicznego, powiedział, że Jezus, będąc głodnym zbliżył się do drzewa figowego pełnego liści, aby sprawdzić *"czy nie znajdzie czegoś na nim. Lecz przyszedłszy bliżej, nie znalazł nic prócz liści"* (por Mk 11: 11-25). Było to drzewo bez owoców, tylko ulistnione, żywotne w swoim wyglądzie, ale bezproduktywne.

Ta strona Ewangelii bardzo przemawia do Kongregacji ujętej jako "wyjątkowa

roślina o wielu gałęziach". Gdyby Zgromadzenie, byłoby pełne liści, ale nie posiadałoby owoców, pewnie byłoby drzewem zwracającym na siebie uwagę, może byłoby fascynujące, ale nie posiadałoby siły wyrazu, byłoby mało skuteczne w szerzeniu wiedzy i miłości Jezusa Chrystusa, Kościoła i Papieża, a szczególnie wśród ludu; poza tym byłoby niezdolnym do spojenia ludu ze Stolicą Apostolską za pomocą posłannictwa miłosierdzia; byłoby w końcu Kongregacją, która zgubiła drogę diakonii, drogę służby Bogu i ludziom.

Tego dnia Msza Święta, zaraz po wybraniu nowych członków rządu, była okazją do podziękowania księdzu Flavio Pelosie i całej jego radzie - księdzu A. Morabito, księdzu E. Musso, księdzu S. Sowizdrzałowi, księdzu João Batista de Freitas i księdzu F. Ferrari - ponieważ prowadzili Zgromadzenie w ciągu sześciu lat 2010-2016, przy zachowaniu jego jakości i jego efektywności w szerzeniu owoców miłosierdzia i wierności charyzmatycznej, duchowi świętego Alojzego Orione.

Naszym obowiązkiem jest teraz, aby podążać tym samym zaangażowaniem i stawiać sobie pytanie: co mogę, możemy i musimy zrobić razem, aby Zgromadzenie było jak piękne drzewo z wieloma owocami?

Jaki będzie owoc 14 Kapituły Generalnej?

Kapituła - jak to zwykle bywa - sporządziła dokument końcowy, wynik drogi, która zaczęła się od osobistych refleksji, które połączyły się w tzw "Kapitułę wspólnoty", a na późniejszym etapie, w "Kapitułę prowincji". Biorąc pod uwagę tę drogę, będzie prawdą stwierdzenie, że byliśmy "wszyscy w kapitule". Teraz, z dokumentem w ręku, jest również prawdą, że wszyscy rozpoznają się w jego tekście, ponieważ, w rozpoznaniu różnych instancji i w zgodzie z wszelkimi kompetencjami, była to praca zbiorowa.

Napisaliśmy dokument, ale musimy się zapytać, czy jest to "owoc" kapituły? Nie! Trzeba odpowiedzieć z przekonaniem: dokument, nie jest "owocem", którego spodziewa się od kapituły. Na pewno - aby pozostać w szerokiej tematyce drzewnej symboliki - jest on ważnym "nawozem", który zostanie przez nas użyty jako techniczne narzędzie, aby odbudować, zachować i zwiększyć "urodzajność" tej wyjątkowej rośliny o wielu gałęziach. Rozrzucony u stóp naszej osobistej, wspólnotowej, prowincjalnej, kongregacyjnej "rośliny", z pokorą i pełną nadzieją w Boże Miłosierdzie, pobudzi on wzrost, i rozwój, i wyda plon "trzydziestokrotny, sześćdziesięciokrotny i stokrotny" (cyt. Mk 4,8). W końcu, dla podkreślenia: sukces kapituły ("wydało plon stokrotny" cyt. Łk 8,8) nie będzie on mierzony przez zapisane słowa, ale zależeć będzie od zdolności i dyspozycji osobistego i wspólnotowego zaangażowania się w ducha proponowanych kierunków działania. Czyniąc to będzie można pokornie odczuć, iż "na środku placu miasta (gdzie są orioniści) *znajduje się drzewo życia* (część jednej rośliny z wieloma gałęziami), *które rodzi owoc każdego miesiąca* (cyt. Ap 22,2)

Właśnie przez to musimy uznać, że 14 Kapituła Generalna, nie jest jeszcze zakończona. Prawdę mówiąc, jest tak z każdą kapitułą, ale biorąc pod uwagę specyficzne podejście i metodologię, jest to szczególnie prawdziwe co do 14 Kapituły w naszej historii. Z czego wynika, że zakończy się ona w przeddzień 15 Kapituły.

Wydaje mi się, iż podczas etapu poprzedzającego kapitułę, byliśmy prowadzeni

w sposób prawie naturalny przez "Zasadę Przemienienia". Według tej dynamiki, Kapituła Generalna jako "najwyższe zgromadzenie" kongregacji, zawsze pociągała nas ku górze, wyrażając głównie marzenie księdza Orione. W rzeczywistości, nasz wysiłek - prowadzony przez *osobisty zeszyt rozważań* - zaczynał się od, że tak powiemy, "od dołu", od lektury naszej życiowej sytuacji, czasami rozpoznania wiele braków, aby dotrzeć wysoko dzięki propozycji odnowienia i wzrostu: była to dynamika "przemienienia orionisty".

Teraz, kiedy Kapituła została zakończona, kiedy już przeanalizowaliśmy, przemyśleliśmy i podjęliśmy decyzje zgodnie ze wskazaniem wszystkich współbraci, otrzymaliśmy "Magna Carta", aby zaplanować sześć lat. Tak więc, z dokumentem w ręku, nadszedł czas na zajęcie się następną kwestią, kwestią „wcielenia”. Zgodnie z tą zasadą, można zadać następujące pytania: jak wcielać w życie i praktycznie tłumaczyć wybory dokonane nakapitulę? Jakie mają być ogólne, prowincjalne, wspólnotowe i osobiste zasady, aby stać się "*shugą Chrystusa i ubogich*" w dzisiejszych czasach, w naszej historii i w kontekście w którym przyszło nam żyć?

Można na to odpowiedzieć w następujących punktach:

- ✓ *Rada Generalna* przygotowuje końcową redakcję dokumentu i przygotowuje projekt na okres sześciolatni poprzez inicjatywy ogólnego harmonogramu prac, przede wszystkim, dzięki zaangażowaniu się w to sekretariatów.
- ✓ *Prowincje* zrealizują Zjazdy, podczas których ustalają strategię "na temat realizacji" tego co zostało ustalone przez Kapitułę Generalną, proponują również "rozwiązanie problemów prowincji" (patrz Norma 169). Gdy już zostanie zrealizowane programowanie prowincjalne, Rada Prowincjalna jest głównym podmiotem odpowiedzialnym za wdrożenie, towarzyszenie i sprawdzenie tego wszystkiego co zostało ustalone.
- ✓ *Wspólnota i każdy zakonnik* przyjmują projekt Zgromadzenia sprecyzowany przez program prowincjalny i podejmują decyzję, co do ich wcielenia w życie i apostolat wspólnoty i osobisty.

Mając na uwadze te dwie zasady - przemienienia i wcielenia, możemy obserwować, jak się realizuje co sześć lat, dynamika refleksji i aplikacji w praktyce, poczynając od podstaw (poszczególni zakonnicy, wspólnoty i Kapituła prowincjalna), dalej splata się ona u szczytu (podczas Kapituły Generalnej) i wraca do podstaw, aby mogła ona być wdrożona, zwłaszcza za pomocą planowania na Zjeździe Programacyjnym.

Specyfika dokumentu 14 Kapituły

Miałem możliwość uczestniczenia w kilku spotkaniach zorganizowanych przez poprzednią Radę Generalną, gdzie poproszono o sugestie dotyczące organizacji Kapituły. Początkowo było to podczas Zjazdu Weryfikacyjnego w Aparecida w 2013 roku, a następnie w dwóch innych spotkaniach w 2015 roku, pierwsze z prowincjami, a drugie z referentami metodologicznymi. Oczywiście, pamiętając o wielu kierunkach działań oraz licznych decyzjach podjętych przez poprzednią Kapitułę, byliśmy wszyscy zgodni co do proponowania innej ścieżki rozwoju dla 14 Kapituły, która byłaby skupiona na istocie (również w krótkich słowach) i która byłaby prostsza. Tak więc, po krótkim zapoznaniu się z dokumentem, który mamy w rękach, można zauważyć, że Ojcowie Kapitulni zdecydowali się na przyjęcie tylko 7 kierunków działania, na których będzie się opierał

plan sześcioletni (2016-2022). Kierunki te odpowiadają aspektom życia zakonnego. Wspomnę tytuły:

- 1) człowieczeństwo zakonnika,
- 2) zakonnik żyje Bogiem,
- 3) zakonnik identyfikowany przez charyzmat,
- 4) życiodajna relacja ze wspólnotą,
- 5) zakonnik w misji: świadectwo i posługa,
- 6) apostołat kongregacyjny jako dar dla Kościoła,
- 7) w stronę peryferii egzystencjalnych świata.

Każdy kierunek działania został rozwinięty o:

- a) precyzyjny i życiowy *cel do osiągnięcia*,
- b) *droga do pokonania*, rozumiana jako przedłużony proces działania, przypieczętowany przez inicjatywy, aby ułatwić zakonnikom "zdolność" dojścia do celu,
- c) każda wytyczna została *uprowadzona przez konkretną sytuację*, która ją wywołała i w odniesieniu do wartości, kryteriów życia zakonnego, które je motywują (Ks. Orione, Nauczanie Kościoła, Konstytucje...)

W strukturze każdego kierunku działania, trzeba zaobserwować, że zaczyna się zawsze od weryfikacji naszej sytuacji, tzn od lektury rzeczywistości oriońskiej. Ta analiza, to wkład wniesiony do Kapituły, dzięki któremu widać specyficzną perspektywę zakonnika orionisty, wyrażoną w sposób zwięzły i poukładany. Następnie, są motywacje, które oferują nam źródła, aby pamiętać o ważnych wartościach i kryteriach, które pomagają ocenić sytuację i "uruchamiają" ścieżkę nawrócenia poprzez różne inicjatywy i propozycje.

W rękach Zjazdu Programacyjnego leży przeobrażanie kierunków działania w konkretny projekt prowincji. Podczas realizacji tego ważnego zadania, każda prowincja będzie mogła liczyć, z obecnością wpływającą z samego prawa, na pomoc swoich delegatów na Kapitułę Generalną. Jest to ważny znak łączności między zgromadzeniem a Kapitułą, pewny drogowskaz dla wspólnoty i kontynuacji intuicji 14 Kapituły Generalnej.

Drodzy Bracia, zachęcam was nie tylko do zapoznania się z tym dokumentem, ale do włączenia go do naszego programu na każdym jego poziomie. Jak już powiedziałem, to jest nasza "Carta Magna" planowania i orientacji na następne sześć lat. Pomoże nam ona w "zrodzeniu owoców" dobra, według charyzmatu księdza Orione, w taki sposób, że "jedna roślina z wieloma konarami" będzie ugięta się pod ciężarem swoich owoców".

Naprzód więc! "*Po owocu bowiem poznaje się drzewo*" (cyt Mt 12,33; Łk 6,44). Niech zakwita wielkie drzewo naszej Kongregacji, niech wyda wiele dobrych owoców, pełnych miłosierdzia Bożego.

Z księdzem Orione, *Ave Maria i do przodu!*

ks. Tarcisio Vieira
Przełożony Generalny

Dokument zatwierdzony przez Radę Generalną w Rzymie, 21 września 2016
Święto św. Mateusza apostoła i ewangelisty

PRZEMÓWIENIE OJCA ŚWIĘTEGO FRANCISZKA DO UCZESTNIKÓW KAPITUŁY GENERALNEJ MAŁEGO DZIEŁA BOSKIEJ OPATRZNOŚCI - ORIONIŚCI

Drodzy bracia i siostry,

cieszę się, że mogę spotkać was z okazji waszej Kapituły Generalnej. Pozdrawiam was serdecznie, zaczynając od nowego Przełożonego Generalnego, któremu dziękuję za słowa i któremu wyrażam moje najlepsze życzenia, łącznie z Radcami.

Jesteśmy wszyscy ukierunkowani, aby naśladować Jezusa. Cały Kościół jest wezwany aby chodzić z Jezusem po ulicach świata, aby zaspokoić potrzeby dzisiejszej ludzkości - jak pisał ksiądz Orione – *"chleb dla ciała i boski balsam wiary"* (Listy II, 463). Aby wcielić dziś historię tych słów waszego założyciela i żyć istotą tego nauczania, umieściliście w centrum waszych refleksji Kapituły Generalnej, waszą tożsamość, podsumowaną przez księdza Orione w tytule *"Słudzy Chrystusa i ubogich"*. To sposób, aby trzymać zawsze razem te dwa wymiary waszego życia osobistego i apostołskiego. Zostaliście powołani i wyświęceni przez Boga do pozostania z Jezusem (cyt. Mk 3, 14) i aby mu służyć w ubogich i wykluczonych społecznie. W nich, dotykacie i służycie ciału Chrystusa i wzrastacie w jedności z Nim, uważając zawsze, aby wiara nie stała się ideologią, aby miłosierdzie nie zostało sprowadzone do filantropii, a Kościół żeby się nie stał jak *"Organizacja Pożytku Publicznego"*.

Być sługami Chrystusa, kwalifikuje wszystko to, kim jesteście i co robicie, zapewnia skuteczność apostołską, czyni owocną waszą posługę. Ksiądz Orione, wzywał do *"szukania i leczenia ludzkich ran, do leczenia chorób, do wyjścia mu na przeciw, moralnie i materialnie: w ten sposób, wasze działanie będzie nie tylko skuteczne, ale i głęboko chrześcijańskie i zbawienne"* (Pisma 61,114). Zachęcam was do tych wytycznych, one są jak najbardziej prawdziwe! W rzeczywistości, tak czyniąc, nie tylko będziecie naśladowcami Chrystusa, dobrego Samarytanina, ale dacie ludziom radość ze spotkania Jezusa i wybawienie, które przynosi nam wszystkim. Rzeczywiście *"ci którzy pozwalają Mu się zbawić, są wolni od grzechu, od smutku, od wewnętrznej pustki, od izolacji. Z Jezusem zawsze rodzi się i odradza się radość"*.

Głoszenie Ewangelii, zwłaszcza w naszych czasach, wymaga wielkiej miłości do Pana, wraz z pewną dozą przedsiębiorczości. Dowiedziałem się, że kiedy był przy życiu wasz Założyciel, w pewnych miejscach nazywano was *"księżmi, którzy biegną"*, gdyż widziano was zawsze w ruchu, wśród ludzi, w szybkim tempie tego kto się śpieszy. *"Amor est in via"* przypominał św. Bernard, miłość jest zawsze na drodze, miłość jest zawsze w drodze. Razem z księdzem Orione zachęcam was, abyście nie pozostawali zamknięci w swoich środowiskach, ale żebyście wychodzili *"poza nie"*. Wielkie jest zapotrzebowanie na kapłanów i zakonników, którzy nie pozostaną tylko w instytucjach charytatywnych - aczkolwiek potrzebnych - ale, którzy będą umieli wyjść poza ich ramy, by zanieść do każdego środowiska, nawet tego najbardziej odległego, zapach miłosierdzia Chrystusa. Nie stracie z zasięgu waszego wzroku Kościoła, ani waszej religijnej wspólnoty, w rzeczywistości serce musi być tam w *"wieczniku"*, ale potem trzeba wyjść, aby zanieść wszystkim, bez wyjątku, miłosierdzie Boże.

Posługa Kościołowi będzie tym bardziej skuteczna, jeśli bardziej przyłgniecie do Chrystusa i zadbacie o waszą duchową formację. Świadcząc o piękności poświęcenia, o dobrym życiu religijnym "będąc sługami Chrystusa i ubogich" staniecie się wzorem dla młodych ludzi. Życie rodzi życie, święty i zadowolony zakonnik, zradza nowe powołania.

Oddaję waszą kongregację matczynej opiece Maryi Dziewicy, którą czcicie jako "Matkę Bożej Opatrzności". Proszę was o modlitwę za mnie i za moją posługę Kościołowi, abym i ja był w drodze. Udzielam wam Apostolskiego Błogosławieństwa, waszym współpracownikom, głównie starszym i chorym osobom i tym, którzy dzielą charyzmat waszego Instytutu.

Ojciec Święty Franciszek

LIST DO RODZINY ORIOŃSKIEJ

Montebello della Battaglia, 31 maggio 2016

Drodzy bracia i siostry Rodziny oriońskiej.

Dobiega prawie końca 14 Kapituła Generalna, która została zainicjowana w świątyni Matki Bożej od Straży w Tortonie, blisko naszego założyciela i jego pierwszych towarzyszy: księdza Sterpiego, księdza Pensy, księdza Goggi i kanonika Perduca. Zachęteni przez naszych rodzimych świętych, rozpoczęliśmy prace nad Kapitułą z pragnieniem prześledzenia ich kroków w kontekście społecznym, kościelnym i ekonomicznym, jakże zróżnicowanym, aby być znakiem w świecie, jako śludzy Chrystusa i ubogich. Chcąc w pełni przyswoić wielkie bogactwo charyzmatyczne, które dała nam nasza historia, wykorzystując też znaczenie tego miejsca, w którym się znajdujemy, zapoczątkowaliśmy pracę w tym samym pomieszczeniu Kapituły Generalnej, w którym został wybrany pierwszy następca księdza Orione.

W ciągu ostatnich tygodni, staraliśmy się marzyć o nowym Zgromadzeniu, o nowej wierności charyzmatowi, o wspólnocie braterskiej i gorliwości apostołskiej.

W tym projekcie, wróciliśmy do marzenia księdza Orione, w którym wiele osób z każdego społeczeństwa, narodu i języka, byłoby jedną rodziną pod płaszcem Maryi. Aby osoby te, chronione błękitnym płaszcem, zachowując swoją kulturę, język, kolor skóry, mogły doświadczać uczucia jedności. Również i my, należący do różnych prowincji, mogliśmy doświadczać radość ze spotkania, z pracy, która wymagała od nas integracji naszych darów i naszych ograniczeń.

Szczególnym momentem Kapituły była obecność sióstr zakonnych, konsekrowanych ISO (Orioński Instytut Świecki), niektórych przyjaciół z Oriońskiego Ruchu Świeckiego i współpracowników. Ich udział odnowił radość przynależności do Rodziny, która oddycha wyjątkową charyzmą i która prowadzi do całego świata: „*w szybkim tempie tych, którym się spieszy*” (Franciszek do uczestników KG 14). W rzeczywistości, nasz charyzmat jest darem, którego nie możemy zatrzymać dla siebie i żeby nie stracił swej świeżości, musi być on zaniesiony na ulice świata, ku pokornym, zanurzonym w ogniu naszych czasów. Chcąc go dzisiaj wcielać Kościół i Świat, wybraliśmy kierunki działań, które byłyby skierowane na naszą tożsamości sług Chrystusa i ubogich, zachowując w jedności duchowe napięcia obecne w naszej tożsamości, tak jak zalecał Franciszek: *"Zostaliście powołani i konsekrowani przez Boga aby pozostać z Jezusem (por Mk 3,14) i aby służyć mu w ubogich i wykluczonych społecznie. W nich to dotykacie i służycie ciału Chrystusa i wzrastacie w jedności z Nim* (Franciszek do uczestników KG14). Formułowanie planu, który wytyczy życie Zgromadzenia na następne sześć lat, przekonało nas o naszym cennym powołaniu, o jego zachowaniu, o jego odnowieniu i że powinien on być dzielony z innymi.

Tak, jak zazwyczaj, podczas każdej Kapituły Generalnej i tym razem wybraliśmy naszych przełożonych, którzy poprowadzą nas przez następne sześć lat. Oni sami, jak to powiedzieli wiele razy, pragną nam służyć, przemawiając do naszych serc z pewnością, iż osobiste, wspólnotowe i kongregacyjne przemiany nie będą mogły mieć miejsca bez naszej pełnej dyspozycyjności. To będzie od nas wymagało postawy otwartości i współpracy.

Umiłowani, czujemy potrzebę, aby podziękować wam za udział w Kapitułce Generalnej, która rozpoczęła się przez wkład opracowany we wspólnocie i która w ostatnich dniach kontynuowana była dzięki modlitewnemu wsparciu. Chociaż nie byliście z nami fizycznie, byliście blisko nas. Braterska postawa, okazana przez wielu, uczyniła Kapitułę Generalną cennym czasem Zgromadzenia, gdzie wszyscy, nie tylko jej wysłannicy, zostali zaangażowani w przyjęcie daru, który nas przewyższa i który "rodzi życie", i inspiruje nowe powołania (*Franciszek do uczestników KG14*). Teraz pozostaje najważniejsze zadanie realizacji kierunków, które dał nam Pan w tych tygodniach refleksji.

Jest to zadanie, które wymaga udziału i zaangażowaniu wszystkich, aby powrócić do korzeni naszego powołania, do blasku pierwszej miłości. Jesteśmy pewni, że z nieba ksiądz Orione, wezwie nas do realizacji tego, o co dla nas prosił. Maryjo, Matko Bożej Opatrzności i nasza patronko, wstawiaj się za nami z nieba.

Bracia 14 Kapituły Generalnej

ZAKONNICY CZŁONKOWIE KAPITUŁY

Rada Generalna

1. Ks. PELOSO Flavio (*superiore generale*)
2. Ks. MORABITO Achille (*vicario generale*)
3. Ks. MUSSO Eldo Rubén (*consigliere generale*)
4. Ks. SOWIZDRZAŁ Sylwester Janusz (*consigliere e segretario generale*)
5. Ks. DE FREITAS João Batista (*consigliere generale*)
6. Ks. FERRARI Fulvio (*consigliere ed economo generale*)

Inni członkowie z prawa

7. Ks. SIMIONATO Arcángel Roberto (*były przełożony generalny*)
8. Ks. ROCHA Jorge Henríque (*prokurator generalny*)

Prowincja Madre della Divina Provvidenza (Rzym)

9. Ks. FUSI Aurelio (*dyrektor prowincjalny*)
10. Ks. ONDEI Pierangelo
11. Ks. GIAROLO Giovanni
12. Ks. GROPPETTO Walter
13. Ks. CAROLLO Giovanni
14. Ks. VERRILLI Leonardo
15. Ks. D'ACUNTO Alessandro
16. Ks. LEMBO Alessandro
17. Ks. MACCHI Maurizio

Prowincja Matki Boskiej Częstochowskiej (Warszawa)

18. Ks. BARANOWSKI Krzysztof (*dyrektor prowincjalny*)
19. Ks. GOŁĘBIAK Adam
20. Ks. JASEK Piotr
21. Ks. KROMKA Leszek

Prowincja Nuestra Señora de la Guardia (Buenos Aires)

22. Ks. AIME Gustavo (*dyrektor prowincjalny*)
23. Ks. CADENINI Omar
24. Ks. FORNEROD Fernando
25. Ks. MARTÍN Hernán Cruz
26. Ks. TROMBINI Raúl

Prowincja Nossa Senhora de Fátima (Brasília)

27. Ks. VIEIRA Tarcísio Gregório (*dyrektor prowincjalny*)
28. Ks. DE BONA FILHO João
29. Ks. ROSA Zenildo
30. Ks. DOS SANTOS Ademar José

Prowincja Nossa Senhora da Anunciação (São Paulo)

- 31. Ks. THOMAZELLA Rodinei Carlos (*dyrektor prowincjalny*)
- 32. Ks. BOGAZ Antonio Sagrado
- 33. Ks. DEBOITA José

Prowincja Notre Dame d’Afrique (Bonoua)

- 34. Ks. AKA Basile (*dyrektor prowincjalny*)
- 35. Ks. KOUASSI Assamouan Pierre
- 36. Ks. MEDA Serge
- 37. Ks. DZANKANI Jean-Baptiste Komi

Wice-Prowincja Nuestra Señora del Pilar (Madryt)

- 38. Ks. PARIS ALONSO José (*dyrektor wice-prowincji*)
- 39. Ks. DE LA RED MERINO Laureano

Wice-Prowincja Nuestra Señora del Carmen (Santiago)

- 40. Ks. VALENZUELA RAMOS Sergio Felipe (*dyrektor wice-prowincji*)
- 41. Ks. OLIVARES FERNANDEZ Álvaro Rodrigo

Delegatura Mother of the Church (Rzym)

- 42. Ks. FERRARI Oreste (*dyrektor delegatury*)
- 43. Ks. DYER Malcolm George

Przedstawiciel braci zakonnych (por. Konst. Art. 140)

- 44. Br. SILANES Jorge David (*N.S. de la Guardia*)

PREZYDIUM PRZEWODNICZĄCE

Ks. Flavio PELOSO	– <i>prezydent</i>
Ks. Tarcísio Gregório VIEIRA	– <i>1° wice-prezydent</i>
Ks. Fernando Héctor FORNEROD	– <i>2° wice-prezydent</i>
Ks. Sylwester Janusz SOWIZDRZAŁ	– <i>sekretarz</i>
Ks. Jorge Henrique ROCHA	– <i>1° wice-sekretarz</i>
Ks. Aurelio FUSI	– <i>2° wice-sekretarz</i>

ZAPROSZENI
(dal 19 al 24 maggio 2016)

1. Ks. BOSCHI Marcelo (koordynator misji w USA, Delegatura Misyjna “*Mother of the Church*”)
2. Brat Ivan SEVÀ (przedstawiciel Pustelników, Prowincja “*Madre della Divina Provvidenza*”, Rzym - Italia)
3. Siostra SPAGNUOLO Maria Mabel (przełożona generalna Małych Sióstr Misjonarek Miłości, Rzym)
4. Siostra ZAGÓROWSKA Maria Sylwia (wikaria Małych Sióstr Misjonarek Miłości, Rzym)
5. Siostra ROJAS Maria Vilma (przełożona Prowincji “*Mater Dei*”, Italia)
6. Siostra RAVAOARISOA Maria Françoise (przełożona regionalna “*Maria Regina della Pace*”, Madagaskar)
7. Pani ORRÙ Rita (odpowiedzialna generalna Oriońskiego Instytutu Świeckiego)
8. Pan RODRIGUEZ MENDEZ Javier (odpowiedzialny generalny Oriońskiego Ruchu Świeckiego)
9. Pani SANO Armanda (sekretarz generalny Oriońskiego Ruchu Świeckiego)
10. Pani ZALBA Virginia (odpowiedzialna terytorialna Oriońskiego Ruchu Świeckiego, Argentyna)
11. Pani CARVALHO VILELA VALVERDE Edilaine (odpowiedzialna terytorialna Oriońskiego Ruchu Świeckiego, Brazylia)
12. Pan MARTÍN FERNÁNDEZ Carlos (przedstawiciel Oriońskiego Ruchu Młodych, Madryt - Hiszpania)
13. Pan FRANCHINI Roberto (doradca z Ekipy Prowincjalnej, Genua - Italia)
14. Pan COBZARU Ciprian (współpracownik administracji w Voluntari - Rumunia)
15. Pan WALCZAK Andrzej (współpracownik administracji w Warszawie - Polska)
16. Pan NG'ANG'A John Kiguru (współpracownik administracji w Nairobi - Kenia)

NOWA RADA GENERALNA

W dniach 25 i 26 maja, Kapituła zatroszczyła się o wybór nowej Rady Generalnej, która będzie urzędowała w sześćcioleciu 2016-2022

Ks. Tarcísio Gregório VIEIRA
przełożony generalny

Don Oreste FERRARI
wikariusz¹

Don Fernando Héctor FORNEROD
radca²

Don Pierre Assamouan KOUASSI
radca³

Don Laureano DE LA RED MERINO
radca⁴

Don Fulvio FERRARI
radca i ekonom⁵

Przełożony generalny na posiedzeniu Rady Generalnej 7 czerwca 2016 powierzył zadanie każdemu z Radców (Konst. 176) oraz mianował sekretarza generalnego

Ks. Sylwester Janusz SOWIZDRZAŁ
sekretarz generalny⁶

¹ W zakresie działania o: Życie zakonne, Formacja początkowa i ciągła, Bracia i Eremici.

² W zakresie działania o Duszpasterstwo młodzieżowe – powołaniowe, Duszpasterstwo szkolno – edukacyjne, Grupa Studiów Oriońskich, Komunikaty i Wydawnictwo Oriońskie

³ W zakresie działania o Duszpasterstwo parafialne, Duszpasterstwo misyjne, Ekumenizm i Dialog międzyreligijny.

⁴ W zakresie działania o Dzieła miłosierdzia, Instytut Orioński Świeckich, *Rzeczywistość Świeckich (Orioński Ruch Świecki, Przyjaciele Księdza Orione, Byli Wychowankowie, Oblaci)*.

⁵ W zakresie działania o Ekonomia i Duszpasterstwo Administracyjne, Dzieła związane z Kurią Generalną (*ENRis, Fundacja "Don Orione", SEV-Orione '84*).

⁶ Por. Konst. 184, 186.

KRÓTKA KRONIKA KAPITUŁY

- **16 maj:** 14 Kapituła generalna rozpoczęła się w dniu Uroczystości św. Alojzego Orione w Sankturaum Matki Bożej Czuwającej w Tortonie celebracją Mszy Świętej (godz 18.00) pod przewodnictwem Przełożonego Generalnego Ks. Flavio Peloso, w której uczestniczyli wszyscy Ojcowie kapitulni i wielu innych Współbraci. Po Mszy Świętej krótkim rytmem przy relikwiach Ciała Księdza Orione zostali wezwani apelem Ojcowie kapitulni, co było znakiem rozpoczęcia Kapituły. Na wieczór Ojcowie kapitulni przenieśli się do Montebello della Battaglia.
- **17 maj:** Ojcowie kapitulni zgromadzili się w Sali Pierwszej Kapituły Generalnej (w Villa Lomellini w Montebello), gdzie odbyła się krótka celebracja i śpiew „*Veni Creator*”. Następnie wszyscy przeszli do Sali Kapituły i nastąpiła krótka prezentacja wszystkich Ojców kapitulnych. Ks. Flavio Peloso potwierdził obecność wszystkich Ojców kapitulnych, uchwałą oficjalne rozpoczęcie XIV Kapituły generalnej. Wybiera się skrutatorów. Przełożony Generalny prezenstuje Sprawozdanie zarządu z sześćciolecia z pełnym obrazem życia Zgromadzenia. Ekonom generalny Ks. Fulvio Ferrari przedstawia część ekonomiczną Sprawozdania. Na zakończenie wybiera się pięciu rewizorów Sprawozdania Przełożonego generalnego, którzy podejmują prace nad rewizją.
- **18 maj:** Podczas gdy Rewizorzy kontynuują swoją pracę, Dyrektorzy prowincjalni referują sytuację Prowincji. Przed południem zakończyła się praca rewizorów, wysłuchuje się ich relacji, która otwiera dyskusję. Po południu przechodzi się do lektury Regulaminu Kapituły, proponuje się i zatwierdza zmiany. Kolejno przystępuje się do wyboru Przewodniczącego Kapituły.
- **19 maj:** Rozpoczyna się cykl trzech konferencji, po każdej następują praca w 4 grupach. Pierwsza konferencja przedstawiona została przez O. Amedeo Cencini, kanosjanina, profesora i eksperta psychologii i formacji, koncentruje się na temacie: „Lektura pedagogiczna i wskazówki formacyjne w świetle tego, co wykazały Kapituły prowincjalne i Ankieta socjologiczna.” Następna Ks. Bp. José Rodriguez Carballo, sekretarza Kongregacji ds. Instytutów Życia Konsekwowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego przedkłada temat „Życie konsekrowane w Kościele dzisiaj; potrzeby, oczekiwania, rozwój”. Na wieczór przybywają zaproszeni goście, którzy pozostaną aż do 24 maja.
- **20 maj:** Ks. Vito Orlando, dyrektor Instytutu Socjologii Papieskiego Uniwersytetu Saleziańskiego w Rzymie zaprezentował «Lektura socjologiczna z ankiety na temat „Osoba oriońskiego zakonika”: *cenne dane, wskazówki drogi.*» W konferencji uczestniczyli również zaproszeni Goście (Zakonnicy, Siostry, Świeccy). Po południu zostały przedstawione na auli rezultaty grupy roboczej z konferencji 3 relatorów. Następnie Przewodniczący Kapituły poinformował co do organizacji pracy Kapituły nad tematem centralnym i utworzono 5 komisji roboczych.
- **21 maggio:** Ojcowie kapitulni i zaproszeni Goście udają się do Sant’Alberto di Butrio na krótkie skupienie: trwają odwiedziny w Eremie, których kolejną częścią jest konferencja biskupa Tortony Francesco Vittorio Viola na temat miłosierdzia w 1 *Kor* 13,1-13 i Eucharystii. Po obiedzie Ojcowie kapitulni żegnają Braci Eremitów z Sant’Alberto i wyjeżdżają do Tortony do Domu „Braccia e cuore”, aby wsłuchać się w doświadczenia pracy pionierskiej, niektóre na miejscu a niektóre przez połączenie transmisyjne, dające przestrzeń refleksji i pytań. Zostały przedstawione następujące konferencje: „*Ramiona i serce*” (Tortona), „Projekt Gurisaes” w połączeniu z Urugwajem, wideo z polskiego Domu dla bezdomnych, wideo z „Rainha da Paz” (Campos do Jordão), wideo z Badjao z Filipin i doświadczenie Boschetto di Genova. Na wieczór powrócono do Montebello.
- **22 maj:** Niedziela, Ojcowie kapitulni organizują zwiedzanie różnych miejsc w okolicach.

- **23-24 maj:** Rozpoczynają się prace nad tematem centralnym Kapituły złożonym z 7 wymiarów życia zakonnika. Ojcowie kapitulni, podzieleni na 5 komisji, czytają *l'Instrumentum laboris*, który zawiera materiał pochodzący z Kapituł i Zjazdów Prowincjalnych i tekst 3 wyzwań i 3 kierunków opracowanych w ostatnich dniach na podstawie lektury przedstawionej rzeczywistości przez 3 relatorów. Rozpoczyna się czas refleksji i konfrontowania, aby scalić je w linie działania, które przedstawione zostaną do zatwierdzenia Kapituł generalnej. Są brane pod uwagę również „Inne tematy”. Następują po sobie na przemian prace w komisjach i na forum. Wieczorem zaproszeni Goście opuszczają Kapitułę.
- **25 maj:** Rankiem są składane wyniki prac w Komisjach. Po południu w milczeniu trwa Adoracja Najświętszego Sakramentu. Po powrocie do auli i wezwaniu Ducha Świętego wybiera się nowego Dyrektora generalnego Ks. Tarcisio Gregório Vieira. Po ogłoszeniu, Ks. Tarcisio Vieira otrzymuje homagium od Współbraci obecnych na Auli i Zakonników oriońskich obecnych w domu. Nowy przełożony generalny przejmuje przewodniczenie Kapituły generalnej i przewodniczy wyborowi Wikariusza Ks. Oreste Ferrari i Ekonoma generalnego Ks. Fulvio Ferrari.
- **26 maj:** Rankiem Kapituła wybiera pozostałych brakujących 3 Radców generalnych (Ks. Fernando Héctor Fornerod, Ks. Pierre Assamouan Kouassi i Ks. Laureano de la Red Merino). Po południu autobusem wszyscy wyjeżdżają do Rzymu, aby uczestniczyć w audiencji z Papieżem Franciszkiem. Ojcowie kapitulni zostają zakwaterowani w Casa di Accoglienza di Giovanni Paolo II, w Domu prowincjalnym na Monte Mario w Rzymie i w Kurii generalnej.
- **27 maj:** Ojcowie spotykają się w Kościele Świętej Anny w Watykanie na Eucharystii pod przewodnictwem ks. Tarcisio G. Vieira. Podczas Mszy Świętej nowy Przełożony generalny i Jego Rada składają wyznanie wiary i przysięgę wierności. Następnie Ojcowie kapitulni i zaproszeni Goście udają się do Sali Klementyńskiej w Pałacu Apostolskim, gdzie spotykają się z Papieżem Franciszkiem. Papież kieruje do Ojców Kapitulnych specjalnie przesłanie i wita osobiście wszystkich Ojców i zaproszonych Gości. Na wieczór Ojcowie kapitulni wracają do Montebello.
- **28 maj:** Ojcowie kapitulni kończą prace w komisjach.
- **29 maj:** Niedziela, Ojcowie kapitulni organizują zwiedzanie różnych miejsc w regionie.
- **30 maj - 1 czerwiec:** Są przedstawiane wyniki prac Komisji i zatwierdzane ostatecznie linie działania. Zaczynają się prace nad odnową Norm.
- **1-3 czerwiec:** Ojcowie kapitulni pracują na forum modyfikując i aktualizując Normy.
- **4 czerwiec** Ojcowie kapitulni spotykają się w Sali kapitulnej i potem ponownie w grupach, aby odnieść się do niektórych szczególnych tematów zasugerowanych przez Ojców kapitulnych. Na wieczór wszyscy przemieszczają się do Sali Pierwszej Kapituły generalnej, gdzie są podpisywane przez poszczególnych Ojców kapitulnych akty i uchwały Kapituły. Kończąc tę czynność, Przełożony Generalny ogłasza zakończenie 14-ej Kapituły generalnej Synów Boskiej Opatrzności, przewodnicząc modlitwie dziękczynnej.
- **5 czerwiec:** Ojcowie kapitulni udają się na pielgrzymkę do Drzwi Świętych Katedry Tortońskiej i po modlitwie jubileuszowej, zwiedzają pomieszczenia uczęszczane przez Księdza Orione jako młodego kleryka. Msza w Paterno przypieczętowała oficjalne zamknięcie Kapituły.

WYKAZ SKRÓTÓW

ADO	Archiwum generalne Zgromadzenia Małego Dzieła Boskiej Opatrzności, Rzym
<i>Atti</i>	<i>Atti e Comunicazioni della Curia generale della Piccola Opera della Divina Provvidenza</i> , Roma.
CG 12	<i>100 lecie kreatywnej wierności</i> , Dokumenty 12° Kapituły generalnej Synów Boskiej Opatrzności (św. Alojzy Orione) Ariccia (Rzym) 21 czerwiec – 16 lipiec 2004.
CG 13	<i>Tylko miłość zbawi świat</i> , Dokumenty 13° Kapituły generalnej Synów Boskiej Opatrzności (św. Alojzy Orione) Ariccia (Rzym) 30 maj - 23 czerwiec – 2010.
CIVCSVA	Kongregacja ds. Instytutów Życia Konsekwowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego
Cost.	<i>Costituzioni dei Figli della Divina Provvidenza</i> , Roma, 2012.
CPV	Prowincjalne Centrum Powołańcowe.
EFO	Escuela de Formación Orionita.
EG	Papież Franciszek, <i>Evangelii Gaudium</i> , 2011.
FDP	Syn Boskiej Opatrzności
ISO	Instytut Orioński Świecki.
<i>Lettere</i>	Luigi Orione, <i>Lettere</i> , Postulazione della Piccola Opera della Divina Provvidenza, Roma, 1969. Volumi I e II.
MGO	Orioński Ruch Młodzieżowy.
MLO	Orioński Ruch Świecki.
MR	SCRIS, <i>Mutuae Relationes</i> , 1978.
<i>Nel nome</i>	<i>Nel nome della divina Provvidenza; le più belle pagine di Don Orione</i> , 4 ^a ed., Piemme, Casale Monferrato, 2014.
<i>Norme</i>	<i>Norme dei Figli della Divina Provvidenza</i> , Roma, 2012.
ONG	Organizacja non profit.
<i>Parola</i>	<i>La parola di San Luigi Orione</i> , ADO, Roma.
PSMC	Małe Siostry Misjonarki Miłosierdzia.
<i>Scritti</i>	<i>Gli Scritti di Don Orione</i> , ADO, Roma.
<i>Sui passi</i>	<i>Sui passi di Don Orione; sussidio per la formazione al carisma Dehoniane</i> , Bologna, 1996.
VFC	CIVCSVA, <i>La vita fraterna in comunità</i> , 1994.

PRIORYTETY I KIERUNKI

- 1 Pierwsza faza Kapituły Generalnej była poświęcona wsłuchaniu się w treści nadesłane przez Kapituły Prowincjalne i w analizę ankiety przeprowadzonej wśród zakonników przez kilku ekspertów. Kapituła, po wystąpieniu prelegentów i refleksji przeprowadzonej w grupach, wyznaczyła w syntezie 3 główne naglące potrzeby/kierunki jako drogę dla Zgromadzenia. Ta refleksja stała się punktem wyjścia do dyskusji nad liniami działania.
- 2 **A) Formacja osób, zakonników**

Przesłanka: Nasze Konstytucje oferują wiele środków dla formacji, ale potem zauważa się, że nie przynoszą one oczekiwanych efektów, ponieważ brakuje wrażliwości/apetytu na formację, która nas poprowadzi, aby mieć te same uczucia, co Chrystus (por. Flp 2,5).

Pilna potrzeba: Formować osoby do troski o siebie i jednocześnie do troski o relacje wspólnotowe, dostarczając zawsze nowych bodźców do ożywiania otrzymanych darów (por. 2Tm 1,6), które często żarzą się zasypane popiołem, również w tych współbraciach, którzy zdają się przeżywać głęboki kryzys.

Kierunek: Zapewnić ciągłość modelowi formacji, który poprowadzi do przemiany czyli formacji bardziej praktycznej; a jednocześnie ustalić proste i częste sposoby weryfikacji, posługując się konkretnymi wskaźnikami osobowymi, wspólnotowymi i apostołskimi.
- 3 **B) Postawienie w centrum życia wspólnotowego i dowartościowywanie współbraci.**

Przesłanka: *Trudność w znalezieniu równowagi między wymiarem indywidualnym a wspólnotowym sprawia, że trudno jest doświadczyć wspólnoty jako miejsca zdrowego i życiodajnego. Kultura samorealizacji, która prowadzi do utożsamiania się z pełnioną rolą, obniża dyspozycyjności w naszym posłannictwie.*

Pilna potrzeba: Postawić w centrum życia wspólnotowe i dowartościowanie współbraci, dokonując rewizji modeli życia wspólnotowego wypracowanych w ciągu ostatnich lat. Jest rzeczą konieczną w życiu wspólnotowym przejście od postawy „roszczeń” do „daru”, starając się być bardziej budowniczymi niż konsumentami życia wspólnotowego.

Kierunek: Każda wspólnota dokona poważnego rozeznania, w celu wypracowania środowiska, w którym będzie możliwe życie w prostocie, w braterstwie i dzieleniu się.
- 4 **C) Aktualizacja charyzmatu.**

Przesłanka: *Potrzeba rozpalenia nowego zapалу ewangelizacji, zarówno w starych dziełach, jak i tych odpowiadających na nowe wyzwania. Wierność i prorocтво domagają się wejścia w dialog z peryferiami, gdzie będziemy wyrażać nie tylko swoją solidarność (również materialną), ale także i przepowiadanie.*

Pilna potrzeba: Zaaktualizować charyzmat rozumiany jako życie Ducha, który wyraża się poprzez czynną miłość. Potrzeba zrobić coś więcej niż tylko realizować działalność filantropijną, szukając form dawania/świadczenia o Jezusie razem z niesioną posługą; trzeba powrócić do *dotykania ciała Chrystusa*.

Kierunek: W naszych dziełach, aby były one wiernym i kreatywnym wyrazem charyzmatu, dając pierwszeństwo dziełom, które bezpośrednio wyrażają czynną miłość; i sprzyjać formom realizowania charyzmatu w dziełach, w których będzie mniej biurokracji, a więcej przestrzeni pozwalającej doświadczyć prostej i braterskiej

posługi. Stanie się zatem koniecznym stopniowe zamykanie niektórych z nich, odnowienie innych i/lub otwarcie nowych.

Linia działania 1: Człowieczeństwo zakonnika

SYTUACJA

- 5 Dzięki analizie dokonanej przez różne Prowincje, wypłynęły bolesne sytuacje spowodowane osobistą historią i kontekstem społeczno-kulturalnym, które czasami utrudniają zakonnikom dawanie radosnego świadectwa i realizowanie relacji braterskich. To czyni jeszcze pilniejszym zwrócenie uwagi na człowieczeństwo samego zakonnika.

Nasze Konstytucje proponują wiele środków do formacji, ale potem zauważa się, że nie przynoszą należnych efektów, ponieważ brakuje wrażliwości/apetytu na formację, która nas poprowadzi, aby mieć te same uczucia, co Chrystus (por. *Flp* 2,5).

CEL

- 6 **Zdecydowanie wprowadzić w czyn formację permanentną w sposób integralny, aby przyjąć, a kiedy to konieczne uzdrowić własną historię i w ten sposób wzrastać w upodabnianiu się do Chrystusa.**

UZASADNIENIE

- 7 **Konstytucje, art. 110**
«Nie można uważać formacji za zakończoną z chwilą złożenia profesji wieczystej albo przyjęcia święceń kapłańskich, powinna ona koniecznie trwać przez całe życie».
- 8 **Papież Franciszek, *Przemówienie do uczestników XIV Kapituły Generalnej* (27 maj 2016)**
«Tak więc, „wszyscy, którzy pozwalają na to, by On ich zbawił są wyzwoleni z grzechu, ze smutku, z wewnętrznej pustki, z samotności. Z Jezusem Chrystusem zawsze rodzi się i odradza radość” (EG 1)».
- 9 **Orioński Przewodnik Formacyjny, nr 56**
«W dziedzinie formacji ludzkiej należy zacząć najpierw od pogłębionej znajomości siebie samego i własnej tożsamości. *Poznanie siebie*, jest jak najbardziej niezbędna w realizowaniu wysiłku *zrozumienia siebie* i *zarządzania własną egzystencją*».

DROGA I INICJATYWY

- 10 Dla ułatwienia realizowania formacji bardziej praktycznej, poprzez indywidualne towarzyszenie każdemu zakonnikowi, proponuje się wykorzystanie z *kreatywnością*:

- 11 **A)** Licznych narzędzi, którymi już dysponujemy (zeszyty, projekty osobiste i wspólnotowe...). W tym celu koniecznym jest ustalenie a jednocześnie ustalenie prostych i częstych sposobów weryfikacji, posługując się konkretnymi wskaźnikami osobowymi, wspólnotowymi i apostolskim.
- 12 **B)** Nowych środków, które Prowincje będą musiały znaleźć na bazie kontekstu, w którym działają.

Linia działania 2: Zakonnik żyje Bogiem

SYTUACJA

- 13 Rysa sekularyzacyjna, która już od kilku dziesięcioleci cechuje nasz zglobalizowany świat, widzie jednostkę do posiadania jako niemalże wyłączny horyzont własnej egzystencji sferę rzeczy przyziemnych, gdy tymczasem osłabia się zdolność do utrzymania kontaktu z wymiarem transcendentnym. Również zakonnik cierpi z powodu mniej lub bardziej uświadomionych obciążeń tymi formami kulturowymi.

Z lektury opisu sytuacji nadesłanych przez wspólnoty, wyłaniają się pewne aspekty pozytywne. Jednocześnie zauważa się trudności w życiu modlitewnym, zarówno osobistym, jak i wspólnotowym.

Pierwszy wysiłek polega na tym, aby pogodzić pracę i modlitwę. Poza tym jesteśmy naznaczeni indywidualizmem. Zauważa się ryzyko modlitwy mechanicznej, rutynowej, która nie karmi, modlitwy która ogranicza się do praktyk pobożności. Dzielenie się sprawami duchowymi jest wymagane często na spotkaniach organizowanych przez Zgromadzenie, ale rzadko realizowane we wspólnotach. Z tego powodu pojawia się pilna potrzeba zachęty do powrotu do “pierwszej miłości”.

CEL

- 14 **Odnówić z kreatywnością życie duchowe, osobiste i wspólnotowe, by było naprawdę relacją z Bogiem, źródłem życia, które ożywia działalność apostolską. Z kolei działalność apostolska ożywia i staje się treścią życia duchowego.**

UZASADNIENIE

- 15 **Ks. Orione, *Lettere I*, str. 486 [1923]**
«Pierwszy akt miłości mamy obowiązek spełnić wobec siebie samych; powinniśmy więcej się modlić».
- 16 **Papież Franciszek, *Przemówienie do uczestników XIV Kapituły Generalnej* (27 maj 2016)**
«Wasza posługa Kościołowi będzie tym bardziej skuteczna, im bardziej dołożycie starań w trosce o osobiste przyłgnięcie do Chrystusa i o własną formację duchową».
- 17 ***Perfectae Caritatis*, 8 w *Konstytucje* art. 116**
«Całe nasze życie zakonne powinno być przepojone duchem apostolskim, a cała działalność apostolska ma być nacechowana duchem zakonnym w najściślejszej łączności z Boskim Mistrzem».
- 18 ***Ewangeliczne Świadeństwo*, 42 w *Konstytucje* art. 67**
«Wierność modlitwie lub jej zaniedbanie są znakami żywotności lub upadku życia zakonnego».

DROGA I INICJATYWY

- 19 Aby wskazać nowe środki ożywienia i odnowy/ukonkretnienia, tego co już przewidują nasze Konstytucje i nasza tradycja życia duchowego potrzeba:
- 20 **A)** Określić na nowo czas i sposoby modlitwy codziennej, tygodniowej (np. *Lectio divina* nad Ewangelią niedzielną, dzień wspólnotowy), miesięcznej (np. skupienia).
- 21 **B)** Pielęgnować z większą kreatywnością modlitwy wspólne.
- 22 **C)** Tworzyć okazje do dzielenia się sprawami duchowymi.
- 23 **D)** Planować momenty modlitwy wspólnie ze świeckimi.
- 24 **E)** Rozwinać metodologię duchowości oriońskiej, korzystając na przykład, z podręcznika '*Sui Passi di don Orione*'.
- 25 **F)** Ustalić czas i sposoby weryfikacji realizowanych inicjatyw.

Linia działania 3: Utożsamienie zakonnika z charyzmatem

SYTUACJA

- 26 Charyzmat jest darem Ducha dla członków rodziny zakonnej, dla Kościoła i dla świata, który jest poznawany, przyjmowany, przeżywany, interpretowany i rozwija się w harmonii „ze wzrastającym stale Ciałem Chrystusa.” (por. MR 11).

Z wyników ankiety i z materiałów nadesłanych przez poszczególne prowincje wynika jednak, że wielu współbraci napotyka trudności w identyfikowaniu się z charyzmatem.

CEL

- 27 **Ponownie odkryć istotę charyzmatu oriońskiego i aktualizować go dla ułatwienia identyfikacji zakonnika z nim.**

MOTYWACJE

- 28 **Konstytucje, art. 5**

„Specjalnym celem Zgromadzenia jest: szerzenie znajomości Jezusa Chrystusa, Kościoła i Papieża przede wszystkim wśród ludu. (...) Ten cel Zgromadzenie osiąga przez apostołstwo miłosierdzia wśród maluczkich i ubogich”.

- 29 **Papież Franciszek, Przemówienie do uczestników XIV Kapituły Generalnej (27 maja 2016r.)**

„Zostaliście powołani i konsekrowani przez Boga, aby trwać z Jezusem (por. Mk 3,14) i służyć Mu w ubogich i odrzuconych przez społeczeństwo. (...) Być sługami Chrystusa oznacza wszystko to kim jesteście i co robicie, to gwarantuje waszą skuteczność apostolską i czyni owocną waszą służbę”.

- 30 **Papież Franciszek, List apostolski *Do wszystkich konsekrowanych*, nr 1**

„Opowiadanie swojej historii jest niezbędne, aby zachować żywą tożsamość, jak również aby umocnić jedność rodziny i poczucie przynależności jej członków. (...) Można będzie odkryć niekonsekwencje, owoc ludzkich słabości, czasem może nawet zapomnienie o niektórych istotnych aspektach charyzmatu. Wszystko jest pouczające, a jednocześnie staje się wezwaniem do nawrócenia. Opowiadanie swej historii jest oddawaniem chwały Bogu i dziękczynieniem Mu za wszystkie Jego dary.”

- 31 **13 Kapituła Generalna, nr 70-71.**

„W tych latach zostały poczynione pogłębienia typu historycznego i duchowego nad figurą i czasami Księdza Orione. Dla ukazania większego sensu przynależności i lepszego wcielenia charyzmatu, czuje się konieczność pogłębienia poznania naszej duchowości i Konstytucji oraz stworzenia drogi wzrostu charyzmatycznego”.

DROGA i INICJATYWY

- 32** Aby pomóc zakonnikom w procesie utożsamiania się z charyzmatem i jego aktualizowaniu, potrzeba:
- 33** **A)** Wznowić i pogłębić krytyczne i aktualizujące studium naszej duchowości, historii (*Święci Rodziny oriońskiej, pionierzy Prowincji*), źródeł i praktyk duszpasterskich.
- 34** **B)** Opracować na nowo program początkowej formacji charyzmatycznej, aby uczynić go prostym, atrakcyjnym i wykonalnym.
- 35** **C)** Pielęgnować, w formacji początkowej i permanentnej, doświadczenia konkretnego życia z ubogimi, poprzez które dotykamy i służymy Ciału Chrystusa i wzrastamy w jedności z Nim (por. Franciszek, *Przemówienie do uczestników Kapituły Generalnej*, 27 maja 2016r.).
- 36** **D)** Korzystać z zeszytów do formacji permanentnej dla pogłębienia tożsamości charyzmatycznej w jej różnych aspektach i praktykować *Lectio charismatica*.
- 37** **E)** Tworzyć okazje do międzyprowincjalnych spotkań dla grup wiekowych, podczas których można dzielić się doświadczeniami charyzmatu.
- 38** **F)** Dowartościować sekretariaty jako narzędzia i drogi mediacji i aktualizacji charyzmatu.
- 39** **G)** Utworzyć stronę internetową popularnonaukową, zmniejszoną, prostą i łatwą w użytku, tematyczną, dostępną w ramach Archiwum Generalnego (ADO).

Linia działania 4: Żywotna relacja ze wspólnotą

SYTUACJA

- 40 Komunia jest darem danym od Boga (mistyka), karmiącym się relacjami z braćmi (ascetyka) i ofiarowanym w apostołacie (misja).

Model życia zakonnego bazujący na dyscyplinie, który tradycyjnie wszedł w przeżywanie życia konsekrowanego podkreślał nade wszystko „konieczność bycia” i samo przestrzeganie reguły. Dziś przestało to mieć znaczenie.

Z ankiety i z naszego doświadczenia wynika, że istnieje dość powszechny dyskonfort relacji i, ze strony niektórych, wielkie trudności we włączaniu w dynamizm życia wspólnotowego, który aktualnie jest proponowany.

CEL

- 41 **Ponownie rozważyć tradycyjne modele wspólnoty, by przeżywać życie braterskie jako żywotną relację z Jezusem i ze współbraćmi, i razem zbudować nową rodzinę Bożą, która będzie ewangelizować.**

MOTYWACJE

- 42 **Ksiądz Orione, *Lettere II*, str. 148 [1934]**
«Małe Dzieło Boskiej Opatrzności musi być jako jedna rodzina w Jezusie Chrystusie. Zgromadzenie będzie rozwijać się i będzie błogosławione przez zasługi tych wszystkich, którzy przyczynią się do utrzymania jedności i pokoju, ponieważ nasza siła jest w jedności, której ogniwem jest Chrystus».
- 43 **Papież Franciszek, *Przemówienie do uczestników XIV Kapituły Generalnej* (27 maja 2016r.)**
«Nie utracie nigdy z pola widzenia ani Kościoła, ani waszej wspólnoty zakonnej, wręcz przeciwnie, wasze serce musi być tam, w waszym „wieczerniku”, ale później trzeba wyjść, aby nieść miłosierdzie Boże do wszystkich, bez wyjątku».
- 44 **Kongregacja ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego, *Życie braterskie we wspólnocie*, nr 23**
«Wspólnota bez mistyki nie ma duszy, natomiast bez ascezy nie ma ciała. Potrzebne jest „współdziałanie” między darem Boga i wysiłkiem osobistym, aby budować wspólnotę wcieloną, to znaczy aby nadać konkretny kształt łasce i darowi wspólnoty braterskiej».

45 *Konstytucje, art. 24*

«Wspólnota zakonna jest naszą prawdziwą rodziną, jest miejscem pełnego rozwoju naszej ludzkiej i chrześcijańskiej osobowości; jest środowiskiem najodpowiedniejszym do odnowienia braterskiej miłości i warunkiem owocności w pracy apostołskiej».

DROGA I INICJATYWY

46 Aby zbudować nowe modele rodziny zakonnej i dowartościować to, co jest żywotne w relacji braterskiej, potrzeba:

47 **A)** Wskazać, dokonując głębokiego rozeznania, istotne elementy życia wspólnotowego.

48 **B)** przy tworzeniu wspólnot zakonnych brać pod uwagę, bardziej relacje braterskie, niż role instytucjonalne czy zarządzanie dziełem.

49 **C)** Podczas formacji początkowej kształtować umiejętność życia we wspólnocie i duchowość braterską.

50 **D)** W trakcie sześćciolecia przeprowadzić kursy wewnętrzne, albo międzyzakonne, teologii życia konsekrowanego i relacji wspólnotowych.

51 **E)** Rozwijać zdolności: słuchania z empatią, asertywnego dialogu, podejmowania i nieunikania konfliktów jawnych i ukrytych, praktykowania upomnienia braterskiego i dzielenia się własnymi uczuciami.

Linia działania 5: Zakonnik i posłannictwo: świadectwo i służba

SYTUACJA

- 52 Całe nasze działanie ukierunkowane jest na przyjście Królestwa Bożego. Naszym zadaniem apostołskim – mówiąc językiem pawłowym i oriońskim - jest ukierunkowanie na „odnowieniu wszystkiego w Chrystusie”. Tym niemniej, jesteśmy świadomi, że dla naszej działalności charytatywnej istnieje niebezpieczeństwo zredukowania jej do zwyczajnego gestu pomocy i solidarności, a posługiwanie może być przeżywane jako ciężar lub jako pasmo formalnych działań, a nie jako wyraz życia wewnętrznego pociągającego innych.

Doświadczenie mówi nam, że misja staje się owocną tylko wtedy, gdy zakonnik pielęgnuje w sobie głęboką duchowość i gdy jego działanie charytatywne jest zakorzenione w Bogu. Faktycznie, to właśnie świadectwo życia i pokorna służba zakonnika są zdolne przekształcić zwykłe gesty solidarności ludzkiej czy filantropii w działania misyjne.

CEL

- 53 Być „sługami Chrystusa i sługami ubogich”, przeżywając i realizując misyjność, która angażuje w ten cel, ludzi świeckich i dzieła.

MOTYWACJE

- 54 **Ksiądz Orione, *W imię Boskiej Opatrzności*, str. 145 [1939]**
«Musimy stać się świętymi, ale takimi, by nasza świętość nie była przedmiotem tylko kultu wiernych czy miała miejsce jedynie w kościele. Nasza świętość niech przenika i tworzy w społeczeństwie tyle światła, tyle życia miłości Boga i ludzi, tak żeby być kimś więcej niż święci Kościoła, święci ludu i zdrowia społecznego. Musimy się stać źródłem duchowości mistycznej, która przenika wszystkie klasy społeczne: bądźmy ludźmi kontemplacyjnymi, ale i czynnymi *sługami Chrystusa i ubogich*».
- 55 **Papież Franciszek, *Evangelii Gaudium*, nr 88**
«Ewangelia zachęca nas zawsze, by podejmować ryzyko spotkania z twarzą drugiego człowieka, z jego fizyczną obecnością stawiającą pytania, z jego bólem i jego prośbami, z jego zaraźliwą radością, stale ramię w ramię.».
- 56 **Papież Franciszek, Homilia podczas Kongresu kościelnego we Florencji, 10 listopada 2015r.**
«Jeśli utracimy ten kontakt z ludem wiernym Bogu, stracimy na człowieczeństwie i nie postępujemy w żadnym kierunku. Tak więc co powinniśmy czynić, ojcze?– zapytacie. O co prosi nas Papież? Do was należy decyzja: lud i pasterze razem».

57 Konstytucje, art. 116

«Ksiądz Oriane nauczył nas „widzieć i rozpoznawać w człowieku Chrystusa”, a więc „pracować zawsze z gorliwością, z zapałem dla sprawy Bożej, Kościoła i dusz”. Dlatego jesteśmy pewni, że do samej istoty życia zakonnego należy nasza działalność apostołska i dobroczynna, jako święte posługiwanie i dzieło miłości przez Kościół zlecone, które mamy pełnić w jego imieniu. Dlatego też całe nasze życie zakonne powinno być przepełnione duchem apostołskim, a cała działalność apostołska ma być nacechowana duchem zakonnym w najściślejszej łączności z Boskim Mistrzem».

DROGA I INICJATYWY

- 58 W celu rozwinięcia działań misyjnych przepełnionych świadectwem i służbą, pomocne będą następujące inicjatywy:**
- 59 A)** Dzielenie z ludźmi stylu nacechowanego umiarem, osobistymi doświadczeniami praktykowania uczynków miłosierdzia. Będzie to praktykowane od samego początku formacji.
- 60 B)** Realizować wspólne spotkania formacyjne, angażując całą Rodzinę charyzmatyczną. Dla współpracowników świeckich, zagwarantować i wzmocnić czas i środki, oferując im formację charyzmatyczno-ewangelizacyjną razem z kompetencjami techniczno-zawodowymi w różnych wymiarach naszej misji.
- 61 C)** Kontynuować dzieło przemiany apostołskiej naszych instytucji miłosierdzia tak, aby nie były one celem samym w sobie: „przechodzić od dzieł miłosierdzia do miłosierdzia dzieł”.
- 62 D)** Wyodrębnić proste i okresowe sposoby planowania i rewizji, uwzględniając konkretne wskaźniki osobowe, wspólnotowe i apostołskie, np. rachunek sumienia, projekt osobisty i wspólnotowy, bilans apostołski, ocena ze strony ludzi, itp.
- 63 E)** Praktykować na poziomie prowincjalnym i/lub lokalnym innowacyjną i profesjonalną posługę, skutecznego/strategicznego komunikowania, tak, aby uczynić widzialne i atrakcyjne gesty miłosierdzia, realizowane w dziełach i posłudze apostołskiej.
- 64 F)** Sprzyjać zakładaniu szkół formacji charyzmatycznej na przykładzie tej, realizowanej w Argentynie (EFO).
- 65 G)** Organizować w Prowincjach i rzeczywistościach lokalnych roczne spotkania całej Rodziny oriońskiej.
- 66 H)** Realizować, we współpracy ze świeckimi, konkretne działania – poza instytucjonalne – o charakterze charytatywnym i na rzecz promocji ludzkiej na swoim terytorium.

Linia działania 6: Apostolat Zgromadzenia darem dla Kościoła

SYTUACJA

- 67 Kontekst światowy ukazuje wertykalny upadek wartości instytucji, osłabiając odniesienia tradycyjne i stawiając w centrum ekonomiczne i globalne parametry produkcji i konsumpcji ze szkodą dla warstw najuboższych populacji światowej. Kościół, według tego scenariusza, dostrzega zmniejszone zaufanie do swoich form instytucjonalnych, co grozi postrzeganiem jego świadectwa jako niewyraźnego. Rodzi się, z tego powodu, silnie słyszane żądanie powrotu do wartości ewangelicznych, które postawią na nowo w centrum osobę ludzką, przede wszystkim w jej sytuacji kruchości i słabości.
- Służąc tej prorockiej wizji, ukazanej przez Papieża Franciszka, Zgromadzenie czuje się wezwane do ofiarowania swojego daru charyzmatycznego poprzez działanie apostołskie.

CEL

- 68 **Apostolat Zgromadzenia ma stawać się faktycznie bardziej bezpośrednim świadectwem miłości miłosiernej Kościoła do najbardziej potrzebujących, przekształcając tam, gdzie to jest konieczne, formy zarządzania, odchodząc od niektórych form działalności lub generując nowe.**

MOTYWACJE

- 69 **Ksiądz Orione, *W imię Boskiej Opatrzności*, str. 39 [1920]**
- «Nie wnikiemy w sumienia, nie nawrócimy młodzieży, nie pociągniemy ludu do Kościoła bez wielkiej miłości i bez prawdziwej ofiary z siebie z miłości do Chrystusa. W dzisiejszym społeczeństwie obserwujemy przerażające zepsucie, przerażającą ignorancję Boga, materializm, nienawiść – tylko miłość jeszcze jest zdolna prowadzić do Boga serca i narody, i je zbawić».
- 70 **Papież Franciszek, *Przemówienie do uczestników XIV Kapituły Generalnej* (27 maja 2016r.)**
- «W ubogich, w dotykaniu i służeniu ciału Chrystusa, i wzrastaniu w jedności z Nim, czuwając zawsze, aby wiara nie stała się ideologią, a miłość nie zredukowała się do filantropii, a Kościół by nie stał się „organizacją pozarządową»».
- 71 **Papież Franciszek, *Evangelii Gaudium*, nr 27**
- «Marzę o wyborze misyjnym, zdolnym przemienić wszystko, aby (...) wszystkie struktury kościelne stały się odpowiednim kanałem bardziej do ewangelizowania dzisiejszego świata niż do zachowania stanu rzeczy. Reformę struktur, wymagającą odnowy duszpasterskiej, można zrozumieć jedynie w tym sensie: należy sprawić, by stały się one wszystkie bardziej misyjne, by duszpasterstwo zwyczajne we wszystkich swych formach rozszerzało swój zasięg i było bardziej otwarte, by doprowadziło zaangażowanych w nie ludzi do przyjęcia stałej postawy «wyjścia» i

w ten sposób sprzyjało udzieleniu pozytywnej odpowiedzi ze strony tych wszystkich, którym Jezus ofiaruje swoją przyjaźń».

72 *Konstytucje, por. art. 48*

Apostolat Zgromadzenia zakłada «służbę przede wszystkim ubogim, których praw i oczekiwań będziemy bronili w imię Papieża i w wierności jemu».

DROGA I INICJATYWY

- 73** Aby stać się rzeczywistym i bezpośrednim świadectwem miłości Kościoła, sugeruje się:
- 74** **A)** Wdrożyć, podtrzymywać i sfinalizować, na wszystkich poziomach Zgromadzenia, głębokiej rewizji wszystkich typów działalności (dzieł, szkół, parafii, itp.) korzystając z bilansu i planowania apostolskiego jako narzędzi planowania i weryfikacji charyzmatu.
- 75** **B)** Przyjrzeć się dokładniej, również w aspekcie teoretycznym, przeprowadzając refleksję nad aktualnością dzieł według naszego charyzmatu, odchodząc lub odnawiając te mniej znaczące i otwierając inne bardziej odpowiadające aktualnym potrzebom ubogich.
- 76** **C)** Wprowadzić w czyn systematyczną formację zakonników i świeckich w specyfice oriońskiego apostolatu.
- 77** **D)** Formować zakonników do współpracy z siostrami zakonnymi i świeckimi.
- 78** **E)** Planować apostolat z uwzględnieniem programów diecezjalnych.
- 79** **F)** Zachęcać sekretariaty do współpracy ze sobą na rzecz działalności apostolskiej (ds. dzieł, szkół, parafii, duszpasterstwa młodzieżowego, ekonomii itp.).
- 80** **G)** Stale uzupełniać znajomość dokumentów magisterium Kościoła powszechnego jak i lokalnego.

Linia działania 7: Ku peryferiom egzystencjalnym świata

SYTUACJA

- 81 Nasze czasy są uwarunkowane przez kulturę, która nie stawia już w centrum godności osoby ludzkiej. Na dodatek „w dominującej kulturze pierwsze miejsce jest zajęte przez to, co jest zewnętrzne, doraźne, widoczne, szybkie, powierzchowne, prowizoryczne” (por. EG, nr 62). Jesteśmy świadkami mnożenia się nowych form ubóstwa – również tych o charakterze duchowym – marginalizacji, obojętności, zepsucia, nielegalnego handlu (ludzkimi organami, narkotykami, bronią). Wszystko to generuje różne formy „odrzućenia”, poczynając od ludzi młodych, za każdym razem coraz bardziej okradanych z nadziei na przyszłość, od ludzi starych, i w sposób nieoczekiwany, od wielkiego niedawnego napływu uchodźców. W tej atmosferze doznają uszczerbku podstawowe prawa każdej osoby ludzkiej: prawo do życia, do żywienia, do ochrony zdrowia, do kultury i do pracy. Również środowisko naturalne cierpi z powodu nieszczęsnych konsekwencji aktualnej polityki ekonomicznej.

CEL:

- 82 **Szukać we własnym środowisku odpowiedzi najbardziej odpowiednich na różne formy ubóstwa i marginalizacji, dając początek nowym działaniom charytatywnym w celu niesienia miłosierdzia Boga do wszystkich, bez wyjątku.**

MOTYWACJE

- 83 **Ksiądz Orione, *Parola*, V str. 314 [1933]**
 «Przykro mi jest to mówić, Kościół do tej pory uczynił nie wiele w tej dziedzinie. Pan Bóg zechciał powierzyć to nam, aby pokrzepić odrzuconych przez społeczeństwo, niosąc ulgę godzinom udręki naszych braci. Leży mi na sercu, aby wam to powiedzieć ».
- 84 **Papież Franciszek, *Przemówienie do uczestników XIV Kapituły Generalnej* (27 maja 2016r.)**
 «Tak bardzo potrzeba kapłanów i zakonników, którzy nie poprzestaną tylko na dziełach miłosierdzia – również konicznych – ale będą umieć wychodzić poza ich granice, aby zanieść do wszystkich środowisk, także i tych najbardziej oddalonych, zapach miłości Chrystusa. Trzeba wyjść, aby nieść miłosierdzie Boże wszystkim, bez wyjątku».
- 85 **Papież Franciszek, *Evangelii Gaudium*, nr 203**
 «Godność każdej osoby ludzkiej oraz dobro wspólne to kwestie, które powinny nadawać kształt całej polityce ekonomicznej, a czasem wydają się one dołączonymi z zewnątrz załącznikami, by uzupełnić plan polityczny pozbawiony perspektyw i programów prawdziwego i integralnego rozwoju. Ileż słów stało się niewygodnych dla tego systemu! Naprzykrzamy się, gdy mówimy o etyce, naprzykrzamy się, gdy

mówimy o światowej solidarności, naprzykrzamy się, gdy mówimy o dystrybucji dóbr, naprzykrzamy się, gdy mówimy o obronie miejsc pracy, naprzykrzamy się, gdy mówimy o godności ludzi słabych, naprzykrzamy się, gdy mówimy o Bogu domagającym się zaangażowania na rzecz sprawiedliwości».

DROGA I INICJATYWY

- 86 Aby uczynić współbraci i Rodzinę Oriońską zdolnymi odpowiedzieć na wyzwania peryferii egzystencjalnych, w ciągłości z naszą historią i z zdobytymi przez nas doświadczeniami, staje się koniecznym:
- 87 **A)** Wspólnota, w kontekście rzeczywistości lokalnej i w jedności z Kościołem partykularnym, znajdzie odpowiedzi na rzecz nowych form ubóstwa, wchodząc we współpracę również z innymi instytucjami, uwzględniając zawsze rodzaj współpracy i odpowiadające jej metody. Na tej drodze zostanie zaangażowana Rodzina Oriońska obecna na danym terytorium, a w szczególności młodzież.
- 88 **B)** Wspólnota wybierze strategię, sposoby działania i ich weryfikacji w stałym dialogu z Radą Prowincjalną, która będzie czuwać nad wykonalnością i ciągłością inicjatyw, proponując również inne ewentualne działania. Pamięamy co już określiła XIII KG (nr 29): „Każda Prowincja, w ciągu najbliższego sześćciolecia, ustanowi nową wspólnotę (albo podejmie jakąś nową działalność) która zacznie swą działalność jako uboga wśród ubogich”.
- 89 **C)** Znaleźć odpowiedni typ formacji, umożliwiający do pracy zespołowej i w sieci instytucji.
- 90 **D)** Szerzyć inicjatywy na polu ubóstwa - począwszy od formacji początkowej – aby dotknąć i służyć ciału Chrystusa w ubogich i aby wzrastać w jedności z Nim, kultywując w ten sposób zapał, uczucia i odwagę apostołską Założyciela.
- 91 **E)** Rada Prowincjalna i wspólnoty będą dodawać odwagi i towarzyszyć współbraciom szczególnie wrażliwym na inicjatywy na rzecz ludzi ubogich, umożliwiając – jeśli będzie to konieczne – uzyskanie specjalistycznego przygotowania.
- 92 **F)** Rada Generalna oceni i zaproponuje ewentualne interwencje solidarności międzynarodowej, jak już uczyniono w przypadku projektu dla Marsabit w Kenii, lub tego z tsunami, które dotknęło naród Indii, czy jak czyni obecnie z uchodźcami syryjskimi przyjętymi przez naszą wspólnotę w Zarqa (Jordania).

ODRĘBNE TEMATY

A) WIZYTACJE KANONICZNE

- 93** Jednym z problemów dostrzeganych we wspólnotach jest częstotliwość Wizytacji kanonicznych: faktycznie w jednym sześcioleciu są realizowane trzy (jedna generalna i dwie prowincjalne). Ten nadmiar może dewaluować ich znaczenie.
- 94** Dwie formy Wizytacji kanonicznych przyjęły różną fizjonomię. Wizytacja prowincjalna jest częścią ciągu działań zarządu prowincjalnego, podczas gdy wizytacja generalna przynależąc do instancji wyższej i będąc realizowana przez wizytatorów, którzy mniej znają rzeczywistości lokalne, ma za cel przede wszystkim sprawdzenie i zachęcenie do włączenia się zakonników w nurt działań Zgromadzenia.
- 95** W odpowiedzi na taką sytuację proponuje się *ad experimentum*, zrealizowanie podczas najbliższego sześciolecia, dwóch Wizytacji kanonicznych: jednej prowincjalnej i jednej generalnej; ta ostatnia będzie nosiła cechy charakterystyczne, które zostaną zasugerowane poniżej.

CECHY CHARAKTERYSTYCZNE WIZYTACJI KANONICZNEJ GENERALNEJ

- 96** Zostanie zrealizowana przez Dyrektora generalnego, któremu będzie towarzyszył w sposób zwyczajny Dyrektor prowincjalny (lub jego delegaci) oraz osoby, które zechcą dołączyć Dyrektor generalny.
- 97** Dyrektor generalny zrealizuje swoją wizytację, koncentrując się przede wszystkim na sprawdzeniu czy wspólnota podąża drogą Zgromadzenia, ponownie przedstawiając wspólnocie linie wytyczne zaproponowane przez ostatnią Kapitułę generalną.
- 98** Dyrektor Prowincjalny zrealizuje swoją wizytację koncentrując się bardziej na zwyczajnym życiu wspólnoty, na realizowaniu apostołatu i na wypełnianiu norm zarządzania.
- 99** Tak Dyrektor generalny jak i prowincjalny zweryfikują czy zostały zrealizowane wskazania poprzednich wizytacji kanonicznych.
- 100** List powizytacyjny zostanie zakomunikowany w ciągu trzech miesięcy od chwili przeprowadzenia wizytacji.
- 101** Współpraca Dyrektora generalnego i prowincjalnego w trakcie wizytacji daje pewne korzyści:
- A) Całościowa i bardziej kompletna, odpowiadająca rzeczywistości wizja wspólnoty i odzwierciedlająca jej apostołat;
 - B) Większa jedność we współpracy pomiędzy zarządami;
 - C) Większa moc oddziaływania wskazań końcowych przekazanych wspólnocie.

B) WSPÓLNOTA ZAKONNA W PARAFII

- 102** Podczas gdy wymiar charymatyczny w prowadzonych przez nas parafiach jest bardzo czytelny (bliskość z ludźmi, miłość do Papieża i biskupów, działalność charytatywna, itd.), to jednak nie można stwierdzić tego samego w odniesieniu do aspektu życia zakonnego.
- 103** Należy pamiętać, że mamy do czynienia zasadniczo z dwoma rodzajami rzeczywistości:
- A)** Wspólnoty, w których wszyscy współbracia są zaangażowani w działalność parafialną (czasami także prowadzą dzieła miłosierdzia, które są dziełami parafialnymi);
 - B)** Wspólnoty, w których parafia jest włączona w inne dzieła (jest jednym z dzieł prowadzonych przez wspólnotę).
- 104** W pierwszym przypadku istnieje większa swoboda w programowaniu działań dotyczących dynamiki Życia Konsekrowanego, a w drugim takie planowanie zdaje się być trudniejszym z powodu powiązań wynikających z potrzeb innych dzieł.

UKIERUNKOWANIE

- 105** Zdając sobie sprawę z różnych kontekstów społecznych i kulturowych, w których znajdują się nasze parafie, dajemy następujące wskazania:

I – Życie zakonne w naszych parafiach

- 106** Od momentu zauważenia pewnych trudności związanych z prowadzeniem parafii w stylu zakonnym ze strony niektórych współbraci, koniecznym jest:
- 107** **A)** Wzmocnienie tożsamości parafii jako dzieła oriońskiego, prowadzonego przez zakonników (por. XII KG, decyzja 4)
 - 108** **B)** Przeżywanie dynamik typowych dla życia zakonnego we wspólnocie i uczestniczenie w inicjatywach Zgromadzenia.
 - 109** **C)** Uwzględnienie w projekcie wspólnotowym duszpasterskiego projektu diecezjalnego.
 - 110** **D)** Przypominanie o istnieniu i konieczności stosowania naszych Norm, które mówią: *„Parafia jest powierzona wspólnocie zakonnej, a nie pojedynczemu zakonnikowi, dlatego proboszcz zobowiązany jest informować i angażować współbraci w inicjatywy duszpasterskie, w podejmowanie własnych decyzji i w raport administracyjno-ekonomiczny, według wskazań Zgromadzenia”* (por. List Dyrektora Generalnego w Atti, nr 209, 2002 rok, str. 274-287, zawarty w nowych Normach).
 - 111** **E)** Zaproponować linie przewodnie (vademecum) zawierające elementy określające sposób zarządzania parafią zakonne-oriońską dla naszych parafii (por. XII KG, decyzja 4).

- 112** **F)** Dyrektor wspólnoty i poszczególni odpowiedzialni za dzieła miłosierdzia będą uczestniczyć w spotkaniach duszpasterskiej Rady parafialnej. Podkreśla się przez to rangę tych dzieł w życiu samej parafii.
- 113** **G)** Dowartościować spotkania proboszczów w ramach tej samej Prowincji w stylu i zgodnie z celami nakreślonymi przez Sekretariat prowincjalny ds. Parafii.

II – Charyzmat wewnątrz rzeczywistości diecezjalnej

- 114** Nasza obecność w wielu parafiach to bogactwo dla Kościoła lokalnego, ale równocześnie to sposobność do szerzenia i rozwijania się charyzmatu. Nasz sposób bycia i działania wzmacnia nasz zmysł eklezjalny i jest ceniony przez ludzi.
- 115** Dlatego będziemy się angażować w:
- A)** Zwracanie szczególnej uwagi na ubogich poprzez działalność charytatywną, w strukturach i poza nimi.
 - B)** Utrzymanie stylu życia ubogiego i prostego oraz w bliskości z ludźmi.
 - C)** Rozpowszechnianie znajomości Księdza Orione.
 - D)** Promowanie obecności ORŚ i ORM.
 - E)** Szerzenie znajomości dokumentów Papieża i Kościoła lokalnego.
 - F)** Uczestniczenie w diecezjalnych spotkaniach duszpasterskich i bycie dyspozycyjnymi wobec ewentualnych prośb biskupa.

III – Duszpasterstwo młodzieżowo-powołaniowe

- 116** Parafia oferuje cenne możliwości dla duszpasterstwa młodzieżowego i powołaniowego. Według wskazań XII KG (nr 110), ponawiamy pilną konieczność do szerzenia i ożywiania „kultury powołaniowej” oraz wzmocnienia Prowincjalnego Centrum Powołaniowego.
- 117** Dlatego:
- A)** Potrzeba otoczyć szczególną troską grupy młodzieżowe w poszczególnych parafiach. Będą one uczestniczyć w życiu diecezji, ukazując swoją charakterystykę oriońską.
 - B)** Realizować duszpasterstwo powołaniowe, aby pomagać młodym, zgodnie z ich powołaniem, do wyboru życia konsekrowanego (FDP, PSMC, ISO lub innych zgromadzeń) lub powołania diecezjalnego.
 - C)** Zwrócić szczególną uwagę w formacji młodych, na budowanie rodzin według wartości chrześcijańskich.

C) ORGANICZNOŚĆ I CIĄGŁOŚĆ DUSZPASTERSTWA MŁODZIEŻOWEGO

- 118** Duszpasterstwo młodzieżowo-powołaniowe to paląca potrzeba i priorytet przy podejmowaniu decyzji w każdej Prowincji.
- 119** Obserwuje się jednakże trudność w organiczności i w ciągłości w duszpasterstwie młodzieżowo-powołaniowym z powodu częstych zmian zakonników i fragmentaryczności programów.
- 120** Aby zagwarantować organiczność i ciągłość w kierowaniu i animacji duszpasterstwa młodzieżowo-powołaniowego, należy ustanowić, tam gdzie konieczne, ekipy animacyjnej mającej za cel programowanie i koordynowanie różnych inicjatyw.
- 121** Wytoczne odnośnie takiej ekipy:
- A)** Będzie prowadzona przez zakonnika, oddelegowanego wyłącznie do tej działalności na kilka lat, w ścisłej współpracy z Radą Prowincjalną, w osobie odpowiedzialnego Radcy prowincjalnego.
 - B)** Będzie się składała z zakonników i świeckich zakorzenionych w charyzmie, wrażliwych pasjonatów świata młodzieżowego, ale także posiadających profesjonalne kompetencje (w dziedzinie pedagogiki, psychologii, duszpasterstwa i nowych technik komunikacji).
 - C)** Zostanie wyposażona w odpowiedni fundusz wystarczający dla potrzeb ekipy, który pozwoli na prowadzenie zaprogramowanej działalności (por. XII KG, Decyzja 5).

D) POWOŁANIE BRATA ZAKONNEGO I PUSTELNIKA

- 122** Brat zakonny i pustelnik poprzez ich własne uczestnictwo w misterium zbawczym Chrystusa w Kościele, są nieustanną pamiątką, dla całego ludu chrześcijańskiego, jak ważnym jest uczynienie własnego życia całkowitym darem dla Boga. Oprócz tego, przypominają nam, że misja Kościoła, odnośnie do różnego rodzaju powołań i posług obecnych w Nim, jest jedna i ta sama, i wspólna dla wszystkich. Pomimo tego stwierdzamy, że w wielu przypadkach powołanie brata zakonnego nie zawsze jest w pełni rozumiane i szanowane w całym Zgromadzeniu.
- 123** Dlatego uznajemy za ważne:
- A)** Pogłębienie znajomości ostatniego dokumentu: *Tożsamość i misja brata zakonnego w Kościele* (4 października 2015r.).
 - B)** Podkreślenie w formacji początkowej specyfiki życia zakonnego, wspólnego dla wszystkich orionistów.
 - C)** Dowartościowanie i rozwinięcie zgodnie ze wskazaniem poprzednich Kapituł osobistych zdolności braci, w służbie apostołatu.
 - D)** Propagowanie powołania braci i pustelników we wszystkich inicjatywach powołaniowych.
 - E)** Programowanie okresowych inicjatyw formacyjnych i wspólnotowych pomiędzy braćmi.

E) EKONOM LOKALNY

- 124** W wielu wspólnotach, także ze względu na braki personalne zakonników, obowiązki ekonoma są pełnione przez dyrektora, a tam gdzie ekonom jest obecny, nie pełni on już takiej roli jak kiedyś.
- 125** Jednak jego rola zachowuje nadal swoją ważność w zarządzaniu działalnością wspólnoty zakonnej.
- 126** Proponuje się więc:
- A)** Tam, gdzie to możliwe, zachowa się rozdzielnosc funkcji ekonoma i dyrektora (*Normy*, nr 222, edycja 2012).
 - B)** Gdzie natomiast zarządzanie dziełem jest złożone i podlega specyficznym unormowaniom prawnym, może być prowadzone przez współbrata do tego oddelegowanego, wspomaganego przez Radę dzieła/Ekipę prowadzącą. Okresowo przedstawi on Radzie domowej sprawozdanie z zarządzania dziełem.
 - C)** Ekonomat prowincjalny przestudiuje odpowiednie sposoby przeprowadzenia stosownych okresowych rewizji.

F) DYSPOZYCJE O CHARAKTERZE ADMINISTRACYJNYM

127 A) Sumy *ratione officii*

Sumy, którymi przełożeni mogą dysponować rocznie z motywów miłosierdzia względem współbraci lub innych osób, bez konieczności uzasadnienia celu przeznaczenia, ale z obowiązkiem zarejestrowania wydatku, są następujące:

- Dyrektor Generalny do 6.000 \$;
- Dyrektor Prowincjalny do 3.000 \$;
- Dyrektor vice-prowincjał lub Delegat do 1.500 \$;
- Dyrektor lokalny do 800 \$.

128 B) Alienacja dóbr, zaciąganie długów i zobowiązań

Konieczne jest posiadanie:

- pisemnego pozwolenia Dyrektora Generalnego za zgodą jego rady;
- pozwolenia Stolicy Świętej dla aktów przekraczających sumy ustalone dla poszczególnych regionów, oraz odnośnie do dóbr o szczególnej wartości artystycznej i historycznej i ofiarowanych Kościołowi ex-voto.

129 C) Nabywanie nieruchomości, przyjmowanie darowizn, spadków i legatów z zobowiązaniami wymaga niezbędnego pozwolenia Dyrektora Generalnego za zgodą jego rady.

130 D) Inwentaryzacja dóbr ruchomych

Obowiązkiem każdego dyrektora lokalnego jest sporządzenie precyzyjnego „inwentarza” dóbr ruchomych będących na wyposażeniu domu, który będzie uzupełniany co trzy lata i przekazany następcy na zakończenie kadencji. Zarząd prowincjalny zweryfikuje wypełnienie tego zobowiązania.

131 E) Dyrektorium techniczno-administracyjne

Zarząd prowincjalny zatroszczy się w sposób sobie właściwy - poprzez dyrektorium techniczno-administracyjne, listy okólne, spotkania itd. – aby poszczególne wspólnoty znały, przestrzegały i weryfikowały normy prawne i administracyjne własnej Prowincji.

132 F) Podpisy na kontach

Norma 207 (ed. 2012) mówi: *„gdy ze względów technicznych normalne używanie pieniędzy nie będzie możliwe bez podpisów łączonych, zwyczajne operacje bankowe i nadzwyczajne powierzone jednej osobie, będą autoryzowane i kontrolowane przez zakonników”*.

Aby zagwarantować skuteczną kontrolę:

- Tam, gdzie to możliwe obowiązują nadal dwa podpisy według funkcjonujących dotychczas zaleceń.
- Będziemy używać preleminarza wydatków (rachunku zysku i strat) i rachunku wyników (zysków i strat) jako narzędzi kontroli.
- Osoba Odpowiedzialna za administrację będzie przedstawiać okresowo radzie domowej wyciąg z konta z dokonanych opłat.
- Każda Prowincja oszacuje jak dokonać właściwej weryfikacji, zarówno na poziomie wspólnoty, jak i dzieł.
- Od chwili kiedy możliwym jest sprawdzanie dokonywanych operacji przy użyciu kart płatniczych jest dozwolone na poziomie wspólnotowym używanie tychże kart kredytowych/debetowych zarejestrowanych na wspólnotę.

133 G) Pełnomocnictwa

Gdzie to jest koniecznym, Dyrektor prowincjalny i jego rada pozwolą prawnemu reprezentantowi Prowincji, na wydawanie pełnomocnictw w pewnych dziedzinach lub do konkretnych aktów w celu umożliwienia sprawniejszego zarządzania w administracji na poziomie lokalnym.

Pełnomocnik jest zobowiązany przestrzegać wszystkich norm ustanowionych przez *Kodeks Prawa Kanonicznego* i nasze *Konstytucje*.

134 H) Współpraca w zarządzaniu

Skonsolidowane zarządzanie (na poziomie domów z danego sektora, Prowincji, kraju) niektórymi dobrami (np. telefony, paliwa, ubezpieczenia, samochody, środki chemiczne, spożywcze, szkolne itd.) pozwoli zaoszczędzić znaczące sumy. To praktyka administracyjna realizowana już w wielu instytutach.

Dlatego Prowincja, konsultując się ze wspólnotami, zorganizuje wspólne zarządzanie niektórymi środkami.

135 I) Relacje ekonomiczne między wspólnotą zakonną, a zakonnikami w posłudze parafialnej.

W tej dziedzinie będą przestrzegane wskazania dotyczące obowiązku proboszcza do składania sprawozdania z administracji względem własnego przełożonego w odniesieniu do relacji pomiędzy zarządzaną parafią i wspólnotą zakonną, która została określona w liście Zarządu generalnego (por. *Atti*, nr 209, rok 2002, str. 274-287).

136 J) Przejrzystość w administracji

Aby wzmocnić autentycznego ducha rodzinności i wzajemnej współpracy oraz odpowiedzialności, koniecznym jest na wszystkich poziomach (generalnym, prowincjalnym, lokalnym, osobistym), aby kierowała nami wielka przejrzystość w administracji dóbr ekonomicznych.

Dlatego na każdym poziomie, według własnych kompetencji:

- **Projekt ekonomiczny** – Kuria Generalna i Prowincje wypracują każdego roku własny projekt ekonomiczny posługując się konsultacjami z profesjonalistami w danej dziedzinie. (*Normy*, 198, ed. 2012)
- **Preleminarz wydatków (rachunek zysków i strat)** – Każdy dom na początku roku zaplanuje preleminarz wydatków. Jeśli to konieczne ekonomat prowincjalny będzie współpracował w jego tworzeniu. (*Normy*, 198, ed. 2012)
- **Okresowa informacja ekonomiczna** – ekonomowie/dyrektorzy przedstawiają każdego miesiąca sprawozdanie z administracji ekonomicznej wspólnoty Radzie domowej. (*Normy*, 226, ed. 2012)

Co sześć miesięcy:

- Ekonom lokalny przedstawi Radzie domowej sprawozdanie z działalności instytutu (domu zakonnego), aby po jego zatwierdzeniu przez Radę domową, przekazać je do Rady prowincjalnej w ciągu dwóch miesięcy od zakończenia semestru.
- Osoba odpowiedzialna za administarcję dzieła przedstawi Radzie domowej sprawozdanie ekonomiczne podlegające kontroli podatkowej, aby po jego zatwierdzeniu mogło być przesłane do Rady prowincjalnej w ciągu dwóch miesięcy od zakończenia semestru.
- Ekonomowie prowincjalni przedstawiają sprawozdanie finansowe Prowincji i domów Prowincji, aby po zatwierdzeniu go przez Radę Prowincjalną, przekazać je Radzie Generalnej w ciągu trzech miesięcy od upływu terminu.
- Ekonom generalny przedstawi Radzie generalnej do zatwierdzenia sprawozdanie finansowe Kurii Generalnej i Prowincji. W odniesieniu do bilansu dotyczącego pierwszych sześciu miesięcy roku zostanie przedstawione rozliczenie finansowe, podczas gdy na zakończenie roku przedstawi się bilans całego roku.

137 K) Wspólnota dóbr

- **Kontrybuty do kasy wspólnej:** Każda Prowincja zobowiąże się przekazać Dyrekcji generalnej, do końca grudnia, ustanowione kontrybuty wskazując jednocześnie ewentualne potrzeby pomocy dla poszczególnych projektów. (*Normy*, 221, ed. 2012). Rada generalna poinformuje w sposób zarezerwowany Rady prowincjalne, na temat kontrybutów, jakie Prowincje przekazują do wspólnej kasy generalnej i na temat pomocy udzielonej tymże prowincjom.
- Wszystkie wspólnoty, również i te najuboższe, przekażą kontrybuty ustalone przez Prowincje, także kosztem jakiegoś wyrzeczenia. Poza tym kontrybutem, wspólnoty które mają nadwyżki z działalności, oddadzą je do dyspozycji prowincjalnej kasy wspólnej, zgodnie z naszymi Normami. (*Normy*, 221, ed. 2012).
- **Jedna kasa:** Dyrektorzy lokalni zobowiążą się do przestrzegania jednej kasy zgodnie ze wskazaniem Dyrekcji generalnej. (*Normy*, 203, ed. 2012)
- **Rozliczenie osobiste:** Aby wzmocnić ducha rodzinności i przestrzeganie Konstytucji, każdy zakonnik przedstawi sprawozdanie miesięczne swojemu przełożonemu. Także Przełożony generalny, prowincjalny, i lokalny jest zobowiązany do rozliczania się ze swoich wydatków.

138 L) Rozdzielenie bilansu fiskalnego i instytucjonalnego

W niektórych naszych instytucjach, brakuje podziału między bilansem fiskalnym – administracyjnym a instytucjonalnym – kasą wspólnoty i wobec tego występują nieścisłości i zamieszanie między rozliczeniem instytucjonalnym (wspólnota) i tym fiskalno-administracyjnym dzieła. Koniecznym jest stąd, by każdy ekonom i/lub technik administracyjny wypracował właściwy podział między bilansem instytucjonalnym (wspólnota-prowincja) i bilansem fiskalnym (dzieło lub dzieła). Także niech parafia ma swoją oddzielną rachunkowość.

Zdecydowane i jasne zrealizowanie tej decyzji, jawi się jako warunek do zrealizowania dobrej i autonomicznej administracji.

Jeśli wspólnota podejmuje działania odnośnie do integracji bilansu ekonomiczno-administracyjnego, ma to jasno wynikać jako zaprogramowane działanie wspólnotowe, mające na celu uzdrowienie deficytu administracyjnego dzieła.

139 M) Ochrona nazw i znaków Zgromadzenia

W każdym państwie, w którym jesteśmy obecni, należy zatroszczyć się, w jedności z Siostrami, o rejestrację nazewnictwa i znaków Zgromadzenia (*ks. Orione, Dzieło ks. Orione, Male Kottolengo, Male Dzieło Boskiej Opatrzności, Synowie Boskiej Opatrzności, Instytut Ks. Orione i podobnych*).

Należy unikać użyczenia tego nazewnictwa jednostkom obcym dla naszej działalności.

Należy postępować z wielką ostrożnością w użyczeniu tego nazewnictwa stowarzyszeniom i jednostkom, także złączonym z nami, przede wszystkim gdy chodzi o osobowość prawną. Normalnie użycza się nazewnictwa kiedy faktycznie my zakonnicy

posiadamy bezpośrednią lub pośrednią kontrolę, nie tylko ze względu na dobre relacje osobiste, ale także na podstawie prawnego statutu.

Oprócz przestrzegania *Konstytucji* i *Norm* w tym względzie, przy ustanawianiu nowych jednostek czy stowarzyszeń, będzie wymagane każdorazowe pozwolenie Dyrekcji prowincjalnej.